

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
МУКАЧІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

Предметна (циклова) комісія викладачів педагогіки, психології, методик дошкільного
виховання та фізичної культури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступниця директора з навчальної роботи
Олена МІШКУЛИНЕЦЬ
«20» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК22 МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань А Освіта

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність А2 Дошкільна освіта, фаховий молодший бакалавр

(назва спеціальності)

Відділення дошкільне

(назва відділення)

Робоча програма з «Методики фізичного виховання» для здобувачів освіти за спеціальністю
А 2 Дошкільна освіта, фаховий молодший бакалавр,
галузь знань А Освіта – ВСП «ГПФК МДУ»

Розробник:

Наталія КЕРТИС, викладач педагогіки та окремих методик дошкільного виховання,
«спеціаліст вищої категорії», «викладач-методист», старший викладач

Робоча програма затверджена на засіданні предметної (циклової) комісії викладачів педагогіки, психології, методик дошкільного виховання та фізичної культури

Протокол № 1 від «25» серпня 2025 року

Голова предметної (циклової) комісії _____

(підпис)

(Яна ФЕНЬОВ)

(ім'я та прізвище)

Схвалено методичною радою

Протокол № 1 від «25» серпня 2025 року

Голова _____

(підпис)

(Тетяна ІСАК)

(ім'я та прізвище)

□ ВСП «ГПФК МДУ», 2025 рік

Відомості про перезатвердження робочої програми:

Робоча програма затверджена на засіданні предметної (циклової) комісії викладачів педагогіки, психології, методик дошкільного виховання та фізичної культури

Протокол № _____ від “___” _____ 20__ року

Голова предметної (циклової) комісії _____

(підпис)

(_____)

(ім'я та прізвище)

Відомості про перезатвердження робочої програми:

Робоча програма затверджена на засіданні предметної (циклової) комісії викладачів педагогіки, психології, методик дошкільного виховання та фізичної культури

Протокол № _____ від “___” _____ 20__ року

Голова предметної (циклової) комісії _____

(підпис)

(_____)

(ім'я та прізвище)

Відомості про перезатвердження робочої програми:

Робоча програма затверджена на засіданні предметної (циклової) комісії викладачів педагогіки, психології, методик дошкільного виховання та фізичної культури

Протокол № _____ від “___” _____ 20__ року

Голова предметної (циклової) комісії _____

(підпис)

(_____)

(ім'я та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів - 4	Галузь знань: А Освіта	Нормативна
Модулів: 1 Змістових модулів: 3 Загальна кількість годин - 120	Спеціальність: <u>А2 Дошкільна освіта</u>	Рік підготовки:
		I
		Семестр
		II
		Лекції
		36
		Практичні, семінарські
		24
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 60 самостійної роботи – 30	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Самостійна робота
		30 год.
		30 год - підготовка до екзамену
		Індивідуальна робота
		не передбачена
		Вид контролю:
		Екзамен – 2с.
		Екзамен – 2с.

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 60/30/30 (50%/25%/25%)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предмет «Методика фізичного виховання» спрямований на підготовку кваліфікованих фахівців в галузі дошкільного виховання за освітньо-професійним ступенем «фаховий молодший бакалавр».

Оволодіння змістовим компонентом цієї навчальної дисципліни забезпечує фахову підготовку до здійснення дієвого впливу на збереження та зміцнення здоров'я дітей, їх фізичного розвитку.

Метою цієї підготовки є засвоєння студентами основ професійної діяльності педагога в галузі фізичною виховання дошкільників, оволодіння майбутніми педагогами системою знань в галузі теорії та методики фізичного виховання, практичними вміннями та навичками з організації і проведення активних форм роботи з фізичної культури. Фізкультурно-оздоровча робота в дошкільних навчальних закладах повинна бути націлена на пошук резервів повноцінного фізичного розвитку дітей. Освітній зміст та виховна спрямованість курсу *мають на меті* не лише забезпечити кваліфікаційну компетентність майбутніх фахівців у збереженні та зміцненні здоров'я дошкільнят, але й сприяти світоглядному переосмисленню пріоритетності даного напрямку.

Завдання курсу полягають у:

- ◆ оволодінні майбутніми педагогами основними поняттями, завданнями та змістом навчальної дисципліни;
- ◆ формуванні стійкого інтересу до навчальної дисципліни, усвідомлення пріоритетності здійснення фізичного виховання дітей;
- ◆ формуванні у студентів практичних умінь і навичок виконання фізичних вправ та проведення всіх організаційних форм роботи з фізичного виховання;
- ◆ засвоєнні знань та практичних вмінь по наданню організаційно-методичної допомоги вихователям;
- ◆ забезпеченні оптимальних умов навчання, діяльності і відпочинку дітей дошкільного віку.

В програмі розкриті теоретичні основи курсу, основні завдання та засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку, закономірності формування рухових навичок. Відображені питання методики використання засобів

фізичного виховання у роботі з дітьми різних вікових груп дошкільного навчального закладу. Значна увага приділена ознайомленню студентів з організацією різних форм роботи з фізичного виховання. Розглядаються питання методичного керівництва системою фізичного виховання в ЗДО, створення умов ефективного фізичного виховання дошкільників.

В процесі вивчення курсу студенти повинні знати:

- ❖ значення навчальної дисципліни для фахової підготовки, завдання курсу, основні поняття,;
- ❖ закономірності розвитку моторики дітей раннього і дошкільного віку;
- ❖ особливості реалізації дидактичних принципів навчання дітей фізичним вправам, методи і прийоми навчання дітей загальнорозвивальним, стройовим та основним вправам;
- ❖ послідовність та особливості використання спортивних вправ та ігор, рухливих ігор та ігор-естафет, змагань у роботі з дітьми;
- ❖ основні форми роботи з фізичного виховання дітей раннього і дошкільного віку;
- ❖ функціональні обов'язки педагогічного персоналу ДНЗ, особливості здійснення лікарсько-педагогічного контролю.

На основі цих знань повинні бути сформовані уміння:

- ❖ визначати і письмово фіксувати якісні і кількісні показники засвоєння рухових дій для визначення рівня рухової підготовленості та виявлення потенційних можливостей у руховій діяльності;
- ❖ добирати оптимальні засоби і методи фізичного виховання з метою подальшого розвитку і удосконалення фізичних якостей, формування рухових вмінь і навичок у дітей;
- ❖ складати конспекти різних форм роботи з фізичного виховання, визначати основні завдання до них, на основі індивідуально-диференційованого підходу, врахування стану здоров'я, рівня фізичного розвитку та рухової підготовленості, інтересів та уподобань дітей;

- ❖ планувати роботу з фізичного виховання дітей протягом дня, вірно визначати зміст та об'єм рухової діяльності, її місце в режимі дня, враховувати та доцільно добирати різні види навчально-виховної роботи з дітьми;
- ❖ добирати ефективні засоби впливу на фізичний розвиток дітей у відповідності до визначених програмових завдань, доцільні методи і прийоми, на основі ґрунтовних знань методики їх проведення, неординарних знахідок, творчих втілень передового педагогічного досвіду та сучасних наукових надбань;
- ❖ регулювати фізичне навантаження, змінюючи кількість вправ, їх дозування, чергування вправ для різних груп м'язів, різної ступені інтенсивності, змінюючи умови їх виконання та варіюючи фізкультурне обладнання;
- ❖ добирати та проводити в приміщенні і на повітрі за рекомендаціями медичного персоналу традиційні спеціальні методи загартування: повітряні та сонячні ванни, вологе обтирання, обливання водою ніг і тіла, душ, контрастне обливання ніг, купання у водоймах;
- ❖ здійснювати чіткий показ та пояснення рухових дій з метою засвоєння дітьми всіх видів рухів, формування міцних та гнучких рухових навичок;
- ❖ знайомити дітей з різними видами рухливих ігор, в тому числі народними іграми, іграми-естафетами, змаганнями, спортивними іграми та вправами;
- ❖ доцільно підбирати і проводити різні види рухливих ігор та ігор спортивного характеру з використанням атрибутів та спортивного інвентарю;
- ❖ проводити різноманітні форми роботи з фізичного виховання: ранкову та гігієнічну гімнастику, малі форми активного відпочинку, фізкультурні заняття, рухливі ігри, пішохідні переходи, фізкультурні свята та розваги, дні здоров'я;
- ❖ розробляти та виготовляти дидактичний матеріал та наочні посібники;
- ❖ вивчати та аналізувати і узагальнювати результати сучасних наукових досліджень та передового педагогічного досвіду;
- ❖ здійснювати аналіз роботи вихователів, шляхом перевірки документації, відвідування різних форм роботи з фізичного виховання та режимних процесів під час поточної, тематичної та фронтальної перевірок;
- ❖ оцінювати наявність оптимальних умов для здійснення фізичного виховання;

- ❖ організувати консультації для педагогічних працівників, семінари, взаємовідвідування, конкурси та виставки;
- ❖ проводити проміжні та рубіжні зрізи показників рівня сформованості рухових вмінь та навичок у дітей, робити порівняльний аналіз;
- ❖ проводити просвітницьку діяльність серед батьків;
- ❖ здійснювати консультування батьків з різних питань фізичного виховання дітей дошкільного віку;
- ❖ вивчати та популяризувати позитивний досвід сімейного фізичного виховання в сім'ї, залучаючи батьків до участі у проведенні різноманітних форм роботи з фізичного виховання у дошкільному закладі;
- ❖ впроваджувати ефективні новітні технології в галузі фізичного виховання в практику роботи дошкільних навчальних закладів.

Навчальна робота з курсу проводиться у формі лекцій, практичних занять, самостійної роботи студентів.

Дальше поглиблення тем курсу передбачається при підготовці контрольних робіт і курсових робіт.

Вивчення навчальної дисципліни спрямоване на формування професійних компетентностей майбутніх педагогів, до складу яких входять:

ПК1. Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності, що вимагає застосування положень і методів психолого-педагогічної науки та характеризується певною невизначеністю умов, а також нести відповідальність за результати своєї діяльності в освітньому процесі.

Загальні:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК7. Здійснення безпечної діяльності.

ЗК8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні:

СК1. Здатність до формування наскрізних умінь у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку: виявляти творчість та ініціативність, керувати емоціями, висловлювати та обґрунтовувати власну думку, критично мислити, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми та співпрацювати в колективі.

СК2. Здатність до фізичного розвитку дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, формування життєво необхідних умінь та навичок, рухового досвіду та розвитку фізичних якостей.

СК3. Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку навичок безпечної поведінки в довкіллі, навичок орієнтування на сталий розвиток.

СК4. Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку основ здорового способу життя, здоров'язбережувальних навичок.

СК11. Здатність до організації та керівництва ігрової, художньо-естетичної, пізнавально-дослідницької діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

СК13. Здатність до організації освітнього процесу з урахуванням індивідуальних фізичних і психічних можливостей дітей в найбільш оптимальних для них формах.

СК14. Здатність до саморозвитку та самореалізації з використанням перспективного педагогічного досвіду, освітніх інновацій у професійній діяльності.

СК15. Здатність до комунікативної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

Результати навчання:

PH1. Упорядковувати універсальне, розвивальне середовище у групах раннього та передшкільного віку з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дитини.

PH2. Планувати та організовувати освітній процес у закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів здоров'язбереження, особистісно зорієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

PH3. Встановлювати зв'язок між процесом розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до їхніх вікових особливостей.

PH9. Визначати завдання, зміст специфічно дитячих видів діяльності (предметно-практичної, ігрової, пізнавальної) та організовувати їх відповідно до освітніх програм.

PH10. Організовувати умови безпечного середовища у природному, предметному та соціальному оточенні в процесі організації різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

PH11. Мати навички збереження та зміцнення психічного, фізичного та соціального здоров'я, попередження та протидії булінгу, формування навичок здорового способу життя у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

PH15. Визначати особливості та способи організації провідної (ігрової) діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку в освітньому процесі закладів дошкільної освіти.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин 4 кредити ЄКТС

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Загальні основи методики фізичного виховання

Тема 1. Предмет методики фізичного виховання дітей від народження до шести років.

Предмет та основні завдання курсу. Характеристика основних понять. Зв'язок теорії фізичного виховання з іншими науковими дисциплінами.. Основні методи наукових досліджень в галузі фізичного виховання.

Тема 2. Становлення системи фізичного виховання.

Етапи розвитку теорії та методики фізичного виховання. Актуальні проблеми фізичного виховання дітей дошкільного віку в працях педагогів минулого (Я.А.Коменський, Й.Г.Песталоцці, Ж.Ж.Руссо, П.Ф.Лесгафт, Є.А.Аркін, К.Д.Ушинський, С.Ф.Русова, А.С.Макаренко, В.О.Сухомлинський).

Сучасні проблеми теорії фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Тема 3. Характеристика завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Комплексний підхід у реалізації завдань з фізичного виховання. Характеристика оздоровчих, освітніх та виховних завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку. Валеологічна спрямованість завдань з фізичного виховання. Роль дошкільних навчальних закладів у вирішенні завдань з фізичного виховання.

Тема 4. Характеристика засобів фізичного виховання.

Характеристика засобів фізичного виховання дошкільнят: сили природи (сонце, повітря і вода); гігієнічні фактори (розпорядок процесів життєдіяльності, харчування, особиста та громадська гігієна); фізичні вправи (масаж, рефлекторні вправи, пасивні, пасивно-активні та активні фізичні вправи). Характеристика фізичних вправ: поняття про зміст, структуру і техніку фізичних вправ, просторова характеристика, просторово- часова та часова характеристика. Класифікація фізичних вправ. Вимоги до вибору фізичних вправ.

Тема 5. Закономірності формування рухових навичок у дітей.

Етапи навчання дітей руховим діям: початкове розучування рухової дії, поглиблене розучування, закріплення та удосконалення рухових дій. Поняття про рухові вміння та навички, умови їх формування. Закономірності формування рухових навичок (взаємодія, фазовість, хвилеподібність, вроджений автоматизм). Взаємозв'язок формування рухових навичок та розвитку фізичних якостей: швидкості, спритності, витривалості, сили, гнучкості, окоміру у дітей дошкільного віку. Особливості добірки фізичних вправ для розвитку фізичних якостей.

Тема 6. Дидактичні основи навчання дошкільників руховим діям.

Єдність навчання, виховання та розвитку дітей в процесі фізичного виховання. Специфіка реалізації принципів навчання у фізичному вихованні. Методи і прийоми навчання фізичним вправам. Співвідношення дидактичних методів та прийомів навчання на різних етапах навчання дошкільників руховим діям.

Тема 7. Вікові особливості дітей раннього та дошкільного віку.

Закономірності розвитку дитячого організму: інтенсивність фізичного розвитку; висока пластичність та чутливість по відношенню до подразників зовнішнього середовища; напруженість процесів обміну речовин; тісна взаємодія фізичного та психічного розвитку дітей. Характеристика особливостей розвитку та удосконалення функцій органів та систем дитячого організму в процесі виконання фізичних вправ.

Змістовий модуль II. Особливості методики використання засобів фізичного виховання

Тема 8. Гімнастика у навчанні дітей фізичним вправам.

Гімнастика як засіб фізичного виховання. Види гімнастики: загальнорозвивальні види (гігієнічна, корегуючі, основна гімнастика), гімнастика зі спортивною спрямованістю (акробатика, художня гімнастика, спортивна гімнастика), спеціально-прикладні види (виробнича гімнастика, гімнастика з професійною спрямованістю та лікувальна гімнастика). Особливості використання загальнорозвивальних видів гімнастики у дошкільному навчальному закладі. Зміст та методика навчання дітей різних вікових груп вправам з шиккування та перешикування, загальнорозвивальним та танцювальним вправам.

Порівняльний аналіз державних та альтернативних програм навчання та виховання дітей дошкільного віку з відповідних розділів.

Тема 9. Методика навчання основним рухам.

Види основних рухів та їх характеристика (ходьба, біг, лазіння, стрибки, метання, вправи у рівновазі). Техніка виконання основних рухів. Методика навчання дітей основним рухам, послідовність добірки фізичних вправ для

формування у дітей різних вікових груп рухових умінь та навичок з основних рухів. Використання підготовчих та допоміжних вправ. Прийоми страхування та попередження травматизму. Аналіз програм виховання і навчання дітей в дошкільному навчальному закладі, Базового компоненту дошкільної освіти з розділу „Основні рухи”.

Тема 10. Вправи спортивного характеру.

Комплексний вплив вправ спортивного характеру на всебічний розвиток дітей. Види спортивних вправ. Правила вибору вправ спортивного характеру. Поетапність ознайомлення старших дошкільників з вправами спортивного характеру (підготовчий період, допоміжний та основний). Особливості методики розучування вправ спортивного характеру. Правила поведінки дітей та попередження травматизму.

Тема 11. Ігри з елементами спорту.

Вплив ігор з елементами спорту на зміцнення здоров'я, підвищення рівня рухової підготовленості та розвиток фізичних якостей. Методика навчання дітей іграм спортивного характеру. Обладнання та інвентар. Техніка, правила та тактика ігор спортивного характеру. Дозування навантажень. Правила поведінки дітей та попередження травматизму.

Тема 12. Рухливі ігри.

Характеристика рухливої гри як засобу та методу фізичного виховання дітей. Поняття про рухливу гру, її структура. Класифікація рухливих ігор, основні види ігор. Значення рухливих ігор для всебічного розвитку дитини дошкільного віку. Видатні педагоги про роль рухливої гри.

Тема 13. Особливості методики проведення рухливих ігор.

Вибір рухливих ігор для дітей дошкільного віку. Ускладнення та варіативність рухливих ігор. Підготовка вихователя та підготовка дітей до рухливої гри. Організація та керівництво рухливою грою: пояснення змісту та правил гри; прийоми розподілу ролей у грі; регулювання фізичного навантаження; підведення підсумків та оцінка діяльності дітей. Методика проведення рухливих ігор у різних вікових групах.

Тема 14. Українські народні рухливі ігри.

Українські народні рухливі ігри як дієвий засіб всебічного розвитку дітей дошкільного віку в умовах національного відродження. Види ігор та їх характеристика. Особливості методики проведення українських народних рухливих ігор. Використання малих фольклорних жанрів при проведенні народних рухливих ігор: заклички до сил природи та до дітей, зговірки, лічилки, мирилки, мовчанки, прислів'я та приказки. Ознайомлення дітей з народними атрибутами до ігор.

Змістовий модуль III. Основні форми роботи в закладах дошкільної освіти та організація фізичного виховання дітей дошкільного віку

Тема 15. Фізичне виховання дітей раннього віку.

Особливості розвитку моторики дітей раннього віку. Завдання фізичного виховання дітей 1-го, 2-го та 3-го років життя. Особливості застосування засобів фізичного виховання в роботі з дітьми раннього віку. Характеристика форм роботи з фізичного виховання та методика їх проведення.

Тема 16. Фізкультурно-оздоровчі заходи в розпорядку дня.

Види фізкультурно-оздоровчих заходів. Правила добору фізичних вправ для ранкової гімнастики. Особливості складання комплексу ранкової гімнастики для дітей різних вікових груп. Зміст та структура ранкової гімнастики. Методика проведення ранкової гімнастики в різних вікових групах.

Структура гігієнічної гімнастики з елементами корекції, особливості проведення в різних вікових групах.

Обґрунтування необхідності проведення малих форм активного відпочинку. Варіанти проведення фізкультхвилинок та фізкультпауз.

Тема 17. Заняття з фізичної культури – основна форма роботи з фізичного виховання в умовах ЗДО.

Типи занять. Обґрунтування типового плану побудови занять з фізичної культури. Способи організації дітей. Методика проведення занять з фізичної культури в різних вікових групах, у змішаних групах.

Значення занять з фізичної культури на повітрі. Особливості організації та варіанти проведення занять на повітрі. Зміст занять з фізичної культури на повітрі в різні пори року.

Тема 18. Забезпечення рухової активності дітей дошкільного віку в повсякденному житті.

Поняття „рухова активність”. Види рухової активності: цілеспрямована та довільна. Якісна та кількісна характеристика рухової активності дітей. Дослідження проблеми рухової активності. Поняття про активний та пасивний руховий режим. Характеристика різних форм роботи з фізичного виховання в повсякденному житті: піші переходи та екскурсії за межі дошкільного закладу; фізкультурні розваги та свята; дні здоров'я; самостійна рухова діяльність, індивідуальна робота з дітьми, рухливі ігри, канікули.

Тема 19. Планування та облік роботи з фізичного виховання в ЗДО.

Значення планування та обліку роботи в ЗДО. Основні вимоги до планування. Реалізація дидактичних принципів при розподілі програмового матеріалу у перспективному плані.

Тема 20. Організація та керівництво системою фізичного виховання в ЗДО.

Функціональні обов'язки завідуючої, методиста, медичного працівника, вихователя, інструктора з фізичного виховання, музичного керівника. Проведення медико-педагогічного контролю за системою фізичного виховання. Види контролю за системою фізичного виховання в ЗДО. Методика діагностики рухової підготовленості та стану здоров'я дітей дошкільного віку.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
Модуль 1.				
Змістовий модуль I. Загальні основи методики фізичного виховання				
Тема 1. Предмет методики фізичного виховання дітей від народження до шести років.	3	2	1	
Тема 2. Становлення системи фізичного виховання.	4	1	1	2
Тема 3. Характеристика завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку.	4	1	1	2
Тема 4. Характеристика засобів фізичного виховання.	2	1	1	
Тема 5. Закономірності формування рухових навичок у дітей.	2	1	1	
Тема 6. Дидактичні основи навчання дошкільників руховим діям.	2	1	1	
Тема 7. Вікові особливості дітей раннього та дошкільного віку.	4	1	1	2
Разом за змістовим модулем 1	21	8	7	6
Змістовий модуль II. Особливості методики використання засобів фізичного виховання				
Тема 8. Гімнастика у навчанні дітей фізичним вправам.	5	2	1	2
Тема 9. Методика навчання основним рухам.	9	4	3	2
Тема 10. Вправи спортивного характеру.	6	2	1	3
Тема 11. Ігри з елементами спорту.	9	3	3	3
Тема 12. Рухливі ігри.	6	3	1	2
Тема 13. Особливості методики проведення рухливих ігор.	5	2	1	2
Тема 14. Українські народні рухливі ігри.	6	3	1	2
Разом за змістовим модулем 2	46	19	11	16
Змістовий модуль 3. Основні форми роботи в закладах дошкільної освіти та організація фізичного виховання дітей дошкільного віку				

Тема 15. Фізичне виховання дітей раннього віку.	3	1		2
Тема 16. Фізкультурно-оздоровчі заходи в розпорядку дня.	2	1	1	
Тема 17. Заняття з фізичної культури – основна форма роботи з фізичного виховання в умовах ЗДО.	3	2	1	
Тема 18. Забезпечення рухової активності дітей дошкільного віку в повсякденному житті.	5	2	1	2
Тема 19. Планування та облік роботи з фізичного виховання в ЗДО.	5	1	2	2
Тема 20. Організація та керівництво системою фізичного виховання в ЗДО.	5	2	1	2
Разом за змістовим модулем 3	23	9	6	8
Усього годин	90	36	24	30

5. Робоча програма

	Назва змістових модулів і тем	Кількість годин			
		усього	У тому числі		
			лекції	практичні	самостійна робота
	Змістовий модуль І. Загальні основи методики фізичного виховання	21	8	7	6
	Тема 1. Предмет методики фізичного виховання дітей від народження до шести років.	3	2	1	
1	Предмет та основні завдання курсу. Характеристика основних понять.		1		
2	Зв'язок теорії фізичного виховання з іншими науковими дисциплінами.		1		
3	Основні методи наукових досліджень в галузі фізичного виховання.			1	
	Тема 2. Становлення системи фізичного виховання.	4	1	1	2
4	Етапи розвитку теорії та методики фізичного виховання.		1		
5	Актуальні проблеми фізичного виховання дітей дошкільного віку в працях педагогів минулого.			1	
С.р.	<i>Підготувати доповідь на тему «Становлення теорії фізичного виховання в Україні».</i>				2
	Тема 3. Характеристика завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку.	4	1	1	2
6	Характеристика оздоровчих, освітніх та виховних завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку.		1		
7	Роль дошкільних навчальних закладів у вирішенні завдань з фізичного виховання.			1	
С.р.	<i>Комплексний підхід у реалізації завдань з фізичного виховання.</i>				2
	Тема 4. Характеристика засобів фізичного виховання.	2	1	1	
8	Характеристика засобів фізичного виховання дошкільнят.		1		
9	Характеристика фізичних вправ. Класифікація фізичних вправ.			1	
	Тема 5. Закономірності формування рухових навичок у дітей.	2	1	1	

10	Поняття про рухові вміння та навички, умови їх формування.		1		
11	Особливості добірки фізичних вправ для розвитку фізичних якостей.			1	
	Тема 6. Дидактичні основи навчання дошкільників руховим діям.	2	1	1	
12	Методи і прийоми навчання фізичним вправам.		1		
13	Співвідношення дидактичних методів та прийомів навчання на різних етапах навчання дошкільників руховим діям.			1	
	Тема 7. Вікові особливості дітей раннього та дошкільного віку.	4	1	1	2
14	Закономірності розвитку дитячого організму.		1		
С.р.	<i>Завдання та зміст фізичного виховання дітей дошкільного віку (аналіз програм).</i>				2
15	Характеристика особливостей розвитку та удосконалення функцій органів та систем дитячого організму в процесі виконання фізичних вправ.			1	
	Змістовий модуль 2. Особливості методики використання засобів фізичного виховання	46	19	11	16
	Тема 8. Гімнастика у навчанні дітей фізичним вправам.	5	2	1	2
16	Гімнастика як засіб фізичного виховання. Види гімнастики.		1		
17	Особливості використання загальнорозвивальних видів гімнастики у дошкільному навчальному закладі.		1		
18	Зміст та методика навчання дітей різних вікових груп загальнорозвивальним та танцювальним вправам.			1	
С.р.	<i>Розробити конспект проведення ранкової гімнастики (група на вибір).</i>				2
	Тема 9. Методика навчання основним рухам.	9	4	3	2
19	Види основних рухів та їх характеристика (ходьба, біг, лазіння, стрибки, метання, вправи у рівновазі).		1		
20	Техніка виконання основних рухів.			1	
21	Методика навчання дітей основним рухам, послідовність добірки фізичних вправ для формування у дітей різних вікових груп рухових умінь та навичок з основних рухів.			1	
22	Використання підготовчих та допоміжних вправ.		1		
23	Прийоми страхування та попередження травматизму.		1		
24	Базовий компонент дошкільної освіти з розділу „Основні рухи”.		1		
25	Аналіз програм виховання і навчання дітей в дошкільному навчальному закладі.			1	

С.р.	<i>Валеологічна спрямованість завдань фізичного виховання (аналіз Базового компоненту дошкільної освіти).</i>				2
	Тема 10. Вправи спортивного характеру.	6	2	1	3
26	Види спортивних вправ. Правила вибору вправ спортивного характеру.		1		
27	Особливості методики розучування вправ спортивного характеру.		1		
28	Правила поведінки дітей та попередження травматизму.			1	
С.р.	<i>Комплексний вплив вправ спортивного характеру на всебічний розвиток дітей.</i>				3
	Тема 11. Ігри з елементами спорту.	9	3	3	3
29	Методика навчання дітей іграм спортивного характеру.		1		
30	Техніка, правила та тактика ігор спортивного характеру.		1		
31	Вплив ігор з елементами спорту на зміцнення здоров'я, підвищення рівня рухової підготовленості та розвиток фізичних якостей.			1	
32	Обладнання та інвентар для ігор з елементами спорту.			1	
33	Дозування навантажень в іграх спортивного характеру.		1		
34	Правила поведінки дітей та попередження травматизму.			1	
С.р.	<i>Підвищення рівня рухової підготовленості та розвиток фізичних якостей.</i>				3
	Тема 12. Рухливі ігри.	6	3	1	2
35	Характеристика рухливої гри як засобу та методу фізичного виховання дітей.		1		
36	Поняття про рухливу гру, її структура. Класифікація рухливих ігор.		1		
37	Значення рухливих ігор для всебічного розвитку дитини дошкільного віку.		1		
38	Видатні педагоги про роль рухливої гри.			1	
С.р.	<i>Скласти конспект рухливої гри з елементами спорту.</i>				2
	Тема 13. Особливості методики проведення рухливих ігор.	5	2	1	2
39	Вибір рухливих ігор для дітей дошкільного віку.		1		
40	Методика проведення рухливих ігор у різних вікових групах.		1		
41	Підготовка вихователя та підготовка дітей до рухливої гри. Організація та керівництво рухливою грою.			1	
С.р.	<i>Методика проведення рухливих ігор в різних вікових групах (розробка конспекту проведення рухливої гри).</i>				2
	Тема 14. Українські народні рухливі ігри.	6	3	1	2
42	Українські народні рухливі ігри. Види ігор та їх		1		

	характеристика.				
43	Особливості методики проведення українських народних рухливих ігор.		1		
44	Використання малих фольклорних жанрів при проведенні народних рухливих ігор.		1		
45	Ознайомлення дітей з народними атрибутами до ігор.			1	
С.р.	<i>Створити добірку народних рухливих ігор.</i>				2
	Змістовий модуль 3. Основні форми роботи в закладах дошкільної освіти та організація фізичного виховання дітей дошкільного віку	23	9	6	8
	Тема 15. Фізичне виховання дітей раннього віку.	3	1		2
46	Особливості розвитку моторики дітей раннього віку.		1		
С.р.	<i>Вправи та ігри для стимулювання моторного розвитку дітей раннього віку.</i>				2
	Тема 16. Фізкультурно-оздоровчі заходи в розпорядку дня.	2	1	1	
47	Види фізкультурно-оздоровчих заходів. Зміст та структура ранкової гімнастики.		1		
48	Варіанти проведення фізкультхвилинок та фізкультпауз.			1	
	Тема 17. Заняття з фізичної культури – основна форма роботи з фізичного виховання в умовах ЗДО.	3	2	1	
49	Типи занять. Побудова занять з фізичної культури.		1		
50	Особливості організації та варіанти проведення занять на повітрі.		1		
51	Значення занять з фізичної культури на повітрі.			1	
	Тема 18. Забезпечення рухової активності дітей дошкільного віку в повсякденному житті.	5	2	1	2
52	Поняття „рухова активність”. Види рухової активності.		1		
53	Характеристика різних форм роботи з фізичного виховання в повсякденному житті.			1	
С.р.	<i>Розробити конспект заняття з фізичного виховання.</i>				2
54	Дослідження проблеми рухової активності. Поняття про активний та пасивний руховий режим.		1		
	Тема 19. Планування та облік роботи з фізичного виховання в ЗДО.	5	1	2	2
55	Значення планування та обліку роботи в ЗДО.			1	
56	Основні вимоги до планування.		1		
С.р.	<i>Розробка схем аналізу різних форм фізичного виховання.</i>				2
57	Реалізація дидактичних принципів при розподілі програмового матеріалу у перспективному плані.			1	

	Тема 20. Організація та керівництво системою фізичного виховання в ЗДО.	5	2	1	2
58	Проведення медико-педагогічного контролю за системою фізичного виховання.		1		
59	Методика діагностики рухової підготовленості та стану здоров'я дітей дошкільного віку.		1		
С.р.	<i>Форми роботи з батьками (підготовка консультації).</i>				2
60	Модульна контрольна робота			1	
	Всього за модуль	90	36	24	30

6.Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Предмет та основні завдання курсу. Характеристика основних понять.	1
2.	Зв'язок теорії фізичного виховання з іншими науковими дисциплінами.	1
3.	Етапи розвитку теорії та методики фізичного виховання.	1
4.	Характеристика оздоровчих, освітніх та виховних завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку.	1
5.	Характеристика засобів фізичного виховання дошкільнят.	1
6.	Поняття про рухові вміння та навички, умови їх формування.	1
7.	Методи і прийоми навчання фізичним вправам.	1
8.	Закономірності розвитку дитячого організму.	1
9.	Гімнастика як засіб фізичного виховання. Види гімнастики.	1
10.	Особливості використання загальнорозвивальних видів гімнастики у дошкільному навчальному закладі.	1
11.	Види основних рухів та їх характеристика (ходьба, біг, лазіння, стрибки, метання, вправи у рівновазі).	1
12.	Використання підготовчих та допоміжних вправ.	1
13.	Прийоми страхування та попередження травматизму.	1
14.	Базовий компонент дошкільної освіти з розділу „Основні рухи”.	1
15.	Види спортивних вправ. Правила вибору вправ спортивного характеру.	1
16.	Особливості методики розучування вправ спортивного характеру.	1
17.	Методика навчання дітей іграм спортивного характеру.	1
18.	Техніка, правила та тактика ігор спортивного характеру.	1
19.	Дозування навантажень в іграх спортивного характеру.	1
20.	Характеристика рухливої гри як засобу та методу фізичного виховання дітей.	1
21.	Поняття про рухливу гру, її структура. Класифікація рухливих ігор.	1
22.	Значення рухливих ігор для всебічного розвитку дитини дошкільного віку.	1
23.	Вибір рухливих ігор для дітей дошкільного віку.	1
24.	Методика проведення рухливих ігор у різних вікових групах.	1
25.	Українські народні рухливі ігри. Види ігор та їх характеристика.	1
26.	Особливості методики проведення українських народних рухливих ігор.	1
27.	Використання малих фольклорних жанрів при проведенні народних рухливих ігор.	1
28.	Особливості розвитку моторики дітей раннього віку.	1
29.	Види фізкультурно-оздоровчих заходів. Зміст та структура	1

	ранкової гімнастики.	
30.	Типи занять. Побудова занять з фізичної культури.	1
31.	Особливості організації та варіанти проведення занять на повітрі.	1
32.	Поняття рухова активність. Види рухової активності.	1
33.	Дослідження проблеми рухової активності. Поняття про активний та пасивний руховий режим.	1
34.	Основні вимоги до планування.	1
35.	Проведення медико-педагогічного контролю за системою фізичного виховання.	1
36.	Методика діагностики рухової підготовленості та стану здоров'я дітей дошкільного віку.	1
Разом		36год.

7.Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Основні методи наукових досліджень в галузі фізичного виховання.	1
2.	Актуальні проблеми фізичного виховання дітей дошкільного віку в працях педагогів минулого.	1
3.	Роль дошкільних навчальних закладів у вирішенні завдань з фізичного виховання.	1
4.	Характеристика фізичних вправ. Класифікація фізичних вправ.	1
5.	Особливості добірки фізичних вправ для розвитку фізичних якостей.	1
6.	Співвідношення дидактичних методів та прийомів навчання на різних етапах навчання дошкільників руховим діям.	1
7.	Характеристика особливостей розвитку та удосконалення функцій органів та систем дитячого організму в процесі виконання фізичних вправ.	1
8.	Зміст та методика навчання дітей різних вікових груп загальнорозвивальним та танцювальним вправам.	1
9.	Техніка виконання основних рухів.	1
10.	Методика навчання дітей основним рухам, послідовність добірки фізичних вправ для формування у дітей різних вікових груп рухових умінь та навичок з основних рухів.	1
11.	Аналіз програм виховання і навчання дітей в дошкільному навчальному закладі.	1
12.	Правила поведінки дітей та попередження травматизму.	1
13.	Вплив ігор з елементами спорту на зміцнення здоров'я, підвищення рівня рухової підготовленості та розвиток фізичних якостей.	1
14.	Обладнання та інвентар для ігор з елементами спорту.	1
15.	Правила поведінки дітей та попередження травматизму.	1
16.	Видатні педагоги про роль рухливої гри.	1
17.	Підготовка вихователя та підготовка дітей до рухливої гри. Організація та керівництво рухливою грою.	1
18.	Ознайомлення дітей з народними атрибутами до ігор.	1
19.	Варіанти проведення фізкультхвилинок та фізкультпауз.	1
20.	Значення занять з фізичної культури на повітрі.	1
21.	Характеристика різних форм роботи з фізичного виховання в повсякденному житті.	1
22.	Значення планування та обліку роботи в ЗДО.	1
23.	Реалізація дидактичних принципів при розподілі програмового матеріалу у перспективному плані.	1
24.	Модульна контрольна робота.	1
Разом		24 год.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Підготувати доповідь на тему «Становлення теорії фізичного виховання в Україні».	2
2.	Комплексний підхід у реалізації завдань з фізичного виховання.	2
3.	Завдання та зміст фізичного виховання дітей дошкільного віку (аналіз програм).	2
4.	Розробити конспект проведення ранкової гімнастики(група на вибір).	2
5.	Валеологічна спрямованість завдань фізичного виховання (аналіз Базового компоненту дошкільної освіти).	2
6.	Комплексний вплив вправ спортивного характеру на всебічний розвиток дітей.	3
7.	Підвищення рівня рухової підготовленості та розвиток фізичних якостей.	3
8.	Скласти конспект рухливої гри з елементами спорту.	2
9.	Методика проведення рухливих ігор в різних вікових групах (розробка конспекту проведення рухливої гри).	2
10.	Створити добірку народних рухливих ігор.	2
11.	Вправи та ігри для стимулювання моторного розвитку дітей раннього віку.	2
12.	Розробити конспект заняття з фізичного виховання.	2
13.	Розробка схем аналізу різних форм фізичного виховання.	2
14.	Форми роботи з батьками (підготовка консультації).	2
Разом		30 год.

9. Форми і методи контролю

Поточний контроль з дисципліни «Методика фізичного виховання» – це оцінювання навчальних досягнень здобувача фахової передвищої освіти протягом навчального семестру за 100-бальною та національною чотирибальною шкалою усіх видів аудиторної роботи (лекції та практичні заняття). Поточний контроль відображає поточні навчальні досягнення студентів в освоєнні програмного матеріалу дисципліни; спрямований на необхідне корегування самостійної роботи здобувача фахової передвищої освіти.

Поточний контроль реалізується у формі експрес-опитування, оперативного контролю на лекційних, практичних заняттях, тестування, виступів на практичних заняттях, перевірка практичних завдань, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання здобувачем освіти тощо.

Поточний контроль здійснюється лектором. Викладач розробляє чіткі критерії оцінювання всіх видів навчальної роботи у комплексному контролі знань, доводить їх до відома здобувачів фахової передвищої освіти на початку змістовного модулю.

Система оцінювання аудиторної роботи. Поточна аудиторна діяльність здобувача фахової передвищої освіти оцінюється за чотирибальною (національною) шкалою. Поточне оцінювання навчальних досягнень здобувачів виконується за допомогою процедури об'єктивного контролю – усні відповіді на практичних заняттях, тестування, реферативні повідомлення, практичні завдання, участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття, моделювання ситуацій тощо.

Критеріями оцінки усних відповідей є:

- ґрунтовність теоретичних знань з навчальної дисципліни; повнота розкриття питання;
- уміння вдало ілюструвати теоретичний матеріал;
- упевненість, переконливість суджень; уміння аргументувати думку;

- уміння порівнювати, робити потрібні висновки та узагальнення;
- логіка викладу думок, рівень володіння культурою мовлення;

для виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- граматична та стилістична грамотність письмової роботи.

Поточний контроль здійснюється у формі опитування та перевірки результатів виступів, практичних завдань на практичних заняттях в чотирибальній шкалі оцінок.

Оцінка 5 «відмінно» ставиться за повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами; все, що викладається, повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються; правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння здобувачем матеріалу, що ним викладається.

Оцінка 4 «добре» – здобувач освіти дає правильний, повний виклад змісту матеріалу, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег; при правильному і в цілому зв'язному викладі матеріалу, здобувач припускає у відповіді неточності, які виправляє сам або при першому зауваженні викладача; недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.

Оцінка 3 «задовільно» – здобувач фахової передвищої освіти виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки викладача; здобувач освіти виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її; викладає матеріал не достатньо логічно й послідовно.

Оцінка 2 «незадовільно» – здобувач освіти припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на

них викладача; виявляє повне незнання і нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього – повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.

Оцінювання тестових завдань. Здобувачем освіти надані правильні відповіді до 40 % тесту – оцінка «незадовільно»; 41–59 % тесту – оцінка «задовільно»; 60–79 % тесту – оцінка «добре»; 80–100 % тесту – оцінка «відмінно».

Здобувач фахової передвищої освіти, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав поточних оцінок, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях здобувач може відпрацювати пропущені практичні заняття, презентувати самостійну роботу, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

Система оцінювання самостійної роботи. Самостійна робота здобувачів освіти передбачає оцінювання різних видів завдань. Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Критерії оцінювання самостійної роботи є:

«Відмінно» – здобувач фахової передвищої освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і виконує роботу, вільно використовує набуті теоретичні знання при виконанні самостійної роботи, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

«Добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його в самостійній роботі; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного в самостійній роботі;

«Задовільно» – здобувач в основному опанував теоретичними знаннями

дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але в роботі плутає поняття, практичні завдання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; виявляє неточності у знаннях при виконанні роботи, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

«Незадовільно» – студент не опанував навчальний матеріал дисципліни, не відображає в роботі правильні результати, визначення, висновки в роботі не сформовані з опорою на теоретичні знання, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не виявляються.

Модульний контроль з дисципліни. Контрольний захід (модульна контрольна робота) з дисципліни «Методика фізичного виховання» проводиться 1 раз на семестр, і включає проведення контрольного заходу за всіма темами модуля у формі контрольної роботи, тестування, творчого завдання тощо. До контрольних заходів допускаються всі здобувачі фахової передвищої освіти незалежно від результатів поточного контролю. Лектор розробляє контрольні завдання (варіанти, тести тощо) для проведення модульного контролю.

Результати контрольного заходу здобувача, який не з'явився на нього, оцінюються «незадовільно» незалежно від причини. Відпрацювання контрольного заходу є обов'язковим.

У відповідності до вимог об'єктивна оцінка рівня знань з боку викладача оцінюється наступним чином: під час написання контрольної роботи з дисципліни «Методика фізичного виховання» кожен здобувач освіти отримує індивідуальний варіант, що складається з двох питань і п'яти тестових завдань. На написання контрольної роботи відводиться 45 хвилин. Форма проведення: письмова. Контрольна робота оцінюється за національною шкалою. Критерії оцінювання за підсумковим контролем і модульною контрольною роботою наступні:

«Відмінно» – заслуговує здобувач, який виявив всебічні і глибокі знання пройденого матеріалу з тем дисципліни, засвоїв основну і ознайомився з

додатковою літературою, дає повні, обґрунтовані, теоретично вірні відповіді на всі питання передбачені білетом/завданням/темою; наводить вдалі приклади, абсолютно правильно розв'язує практичні завдання і дає пояснення і обґрунтування.

«Добре» – заслуговує здобувач, що виявив повне знання програмного матеріалу; засвоїв основну та додаткову літературу, виявив системний характер знань з тем дисципліни і здатний до самостійного їх поповнення, але ним допущені незначні помилки у формулюванні термінів, категорій або/та розв'язанні практичного завдання, не повністю дає обґрунтування висновків і результатів.

«Задовільно» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, що виявив знання основного програмного матеріалу, дає поверхові, неточні відповіді на питання, припускається суттєвих помилок у наведенні прикладів та розв'язанні практичного завдання.

Підсумковий (семестровий) контроль. Підсумковим контролем з дисципліни «Методика фізичного виховання» визначено навчальним планом – екзамен.

У відповідності до вимог об'єктивна оцінка рівня знань з боку викладача проводиться наступним чином: під час складання екзамену кожен здобувач освіти отримує індивідуальний білет; на підготовку екзаменаційного білету відводиться 40 хвилин, а викладення відповіді - 20 хвилин. Форма проведення: усна.

Критерії оцінювання знань здобувачів освіти при складанні іспиту:

Відповіді на кожне питання оцінюється за національною шкалою. В окремих випадках, якщо виникають сумніви в оцінці знань здобувача вищої освіти або відповідь здобувача вищої освіти не достатньо повна, позбавлена логічності й визначеності, викладач може задавати додаткові (уточнюючі) питання в рамках білету. Відповіді на додаткові запитання впливають на оцінку завдань білету.

У підсумку відповіді на білет підраховується середньозважений бал (в даному випадку середньозважений бал дорівнює середньоарифметичному), що є підсумковою оцінкою за екзамен.

При оцінюванні знань здобувачів освіти денної форми навчання, підсумкова оцінка відповідей на білет множиться на середньо ваговий коефіцієнт – 0,4, отриманий результат додається до середньовагового, що є результатом оцінювання роботи здобувача освіти за аудиторну роботу, контрольний захід та індивідуальну роботу, отриманий результат є підсумковою оцінкою за вивчення предмету.

Підсумкова оцінка за вивчення предмета виставляється за шкалами: національною, 100 – бальною, ECTS і фіксується у відомості та заліковій книжці здобувача освіти.

Відповідь на теоретичні питання оцінюється наступним чином:

Оцінка 5 - «Відмінно» — заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який виявив всебічні і глибокі знання програмного матеріалу з дисципліни, засвоїв основну і ознайомився з додатковою літературою, дає повні, обґрунтовані, теоретично вірні відповіді на всі питання передбачені білетом; демонструє знання і розуміння основних педагогічних понять; наводить вдалі приклади, може зробити узагальнення і висновки; формулюючи думку правильно використовує понятійний апарат, дає правильні відповіді на додаткові запитання викладача.

Оцінка 4 - «Добре» — заслуговує здобувач освіти, що виявив повне знання програмного матеріалу; засвоїв основну та додаткову літературу, виявив системний характер знань з дисципліни і здатний до самостійного їх поповнення, але допущено незначні помилки під час наведення прикладів; дає правильні відповіді на додаткові запитання.

Оцінка 3 - «Задовільно» — заслуговує здобувач освіти, що виявив знання основного програмного матеріалу, дає поверхові, неточні, недостатньо обґрунтовані та невичерпні відповіді на питання, не дає відповіді на додаткові запитання, припускається помилок у наведенні прикладів, слабо володіє термінологією.

Оцінка 2 - «Незадовільно» — здобувач освіти дає неправильні відповіді на всі запитання, передбачені екзаменаційним білетом, не володіє основними теоретичними знаннями, не наводить приклади з практичного досвіду.

10. Вид контролю та шкала оцінювання

Для освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» оцінки із дисциплін фахової підготовки та у разі інтегрованих курсів оцінювання здійснюється за національною шкалою та визначаються таким чином:

За національною шкалою
відмінно
добре
задовільно
Незадовільно з можливістю повторного складання

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Інтервальна шкала	Оцінка в балах за шкалою ECTS	Оцінка ECTS	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
				<i>для екзамену, диф.зліку, курсової роботи, практики</i>
4,51-5,00	90 – 100	A	Високий (творчий)	відмінно
4,01-4,50	82-89	B	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре
3,51-4,00	75-81	C		
3,16-3,50	69-74	D	Середній (репродуктивний)	задовільно
2,51-3,15	60-68	E		
1,51-2,50	35-59	FX	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно з можливістю повторного складання
0,00-1,50	0-34	F		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

**Шкала переведення середньозваженої оцінки
в оцінку за національною шкалою та оцінку ECTS та у
відповідність дванадцятибальній шкалі для ступеня
«фаховий молодший бакалавр»**

12 бальна шкала	Середньозважений бал	Національна оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка ECTS
12	5,00	відмінно	100	A
11	4,95-4,99	відмінно	99	A
	4,90-4,94	відмінно	98	A
	4,85-4,89	відмінно	97	A
	4,80-4,84	відмінно	96	A
	4,75-4,79	відмінно	95	A
10	4,70-4,74	відмінно	94	A
	4,65-4,69	відмінно	93	A
	4,60-4,64	відмінно	92	A
	4,55-4,59	відмінно	91	A
	4,51-4,54	відмінно	90	A
9	4,50	добре	89	B
	4,43-4,49	добре	88	B
	4,36-4,42	добре	87	B
	4,29-4,35	добре	86	B
	4,22-4,28	добре	85	B
8	4,15-4,21	добре	84	B
	4,08-4,14	добре	83	B
	4,01-4,07	добре	82	B
	4,00	добре	81	C
	3,92-3,99	добре	80	C
7	3,84-3,91	добре	79	C
	3,76-3,83	добре	78	C
	3,67-3,75	добре	77	C
	3,59-3,66	добре	76	C
	3,51-3,58	добре	75	C
6	3,50	задовільно	74	D
	3,43-3,49	задовільно	73	D
	3,36-3,42	задовільно	72	D
	3,29-3,35	задовільно	71	D

	3,22-3,28	задовільно	70	D
5	3,16-3,21	задовільно	69	D
	3,15	задовільно	68	E
	3,07-3,14	задовільно	67	E
	2,99-3,06	задовільно	66	E
	2,91-2,98	задовільно	65	E
4	2,83-2,90	задовільно	64	E
	2,75-2,82	задовільно	63	E
	2,67-2,74	задовільно	62	E
	2,59-2,66	задовільно	61	E
	2,51-2,58	задовільно	60	E
3	2,5	незадовільно	59	FX
	2,15-2,49	незадовільно	52-58	FX
2	1,85-2,14	незадовільно	46-51	FX
	1,51-1,84	незадовільно	35-40	FX
1	0-1,50	незадовільно	1-34	F

Розподіл вагових коефіцієнтів оцінювання навчальної дисципліни

Модульний контроль	
АУДИТОРНА ТА САМОСТІЙНА РОБОТА	
ЗМ1... ЗМ3	
Лекційні, практичні заняття	Контрольний захід (контрольна робота, тестування, тощо)
T1, T2, T3 ... T20	T1, T2, T3 ... T20
Середнє арифметичне оцінок за національною шкалою	оцінка за національною шкалою
$k_1 = 0,7$	$k_2 = 0,3$

Вид контролю – **екзамен**

<i>Модульний контроль</i>		СЕМЕСТРОВИЙ КОНТРОЛЬ – ЕКЗАМЕН
АУДИТОРНА ТА САМОСТІЙНА РОБОТА		
ЗМ1-ЗМ3		
Лекційні, практичні заняття	Контрольний захід (контрольна робота, тестування, тощо)	
Т1 ... Т20	Т1 ... Т20	
Середнє арифметичне оцінок за національною шкалою	оцінка за національною шкалою	оцінка за національною шкалою
$k_1 = 0,4$	$k_2 = 0,2$	$k_3 = 0,4$

*Самостійна робота здобувачів вищої освіти може бути інтегрована з аудиторною роботою.

ЗМ1, ЗМ2 – змістові модулі

Т1, Т2 ... Т10 – теми змістових модулів

k_i – ваговий коефіцієнт (викладач визначає особисто з урахуванням специфіки предмета)

$$\sum_{i=1}^n k_i = 1$$

11. Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Методика фізичного виховання» для здобувачів фахової передвищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта / укладач: Н.В.Кертис– Мукачево: ВСП «ГПФК МДУ», 2025. – 39с.
2. Курс лекцій з навчальної дисципліни «Методика фізичного виховання».
3. Методичні рекомендації до практичних занять з «Методика фізичного виховання»».
4. Методичні рекомендації до самостійної роботи з дисципліни «Методика фізичного виховання».

Питання для семестрового екзамену

1. Предмет та основні поняття теорії та методики фізичного виховання.
2. Основні принципи системи фізичного виховання.
3. Розвиток теорії фізичного виховання дітей дошкільного віку.
4. Теоретичні й наукові основи дисципліни «Методика фізичного виховання»
5. Завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку.
6. Засоби фізичного виховання.
7. Характеристика та види фізичних вправ. Класифікація фізичних вправ.
8. Загальна характеристика видів загартування. Методика організації процесу загартування в ЗДО.
9. Фізичне виховання дітей раннього віку.
10. Фізичне виховання дітей першого року життя.
11. Фізичне виховання дітей другого року життя.
12. Принципи навчання.
13. Методи та прийоми навчання фізичних вправ.
14. Закономірності формування рухових вмінь та навичок.
15. Зміст та методика навчання рухів дітей дошкільного віку.
16. Методика навчання основних рухів.
17. Загальнорозвиваючі вправи. Вправи з шикування та перешікування.
18. Методика проведення загально-розвивальних і спеціальних вправ.
19. Методика проведення рухливих ігор у дошкільному навчальному закладі.
20. Рухливі ігри та методика їх проведення. Керівництво рухливими іграми в різних вікових групах.
21. Організація та методика проведення рухливих ігор.
22. Методика навчання дітей вправ спортивного характеру.
23. Методика навчання дітей дошкільного віку ігор з елементами спорту.
24. Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі дня.
25. Ранкова гімнастика після денного сну.
26. Фізкультурні хвилинки.
27. Фізкультурні паузи.
28. Типи занять з фізичної культури.

29. Структура та зміст занять з фізичної культури.
30. Методика проведення занять із фізичної культури в дошкільному закладі.
31. Заняття із фізичної культури в дошкільному закладі.
32. Особливості проведення занять з фізичної культури у різних вікових Групах.
33. Методика проведення занять з фізичної культури у змішаних за віком групах.
34. Заняття з фізичної культури на повітрі.
35. Організація активного відпочинку дітей.
36. Активний відпочинок дітей.
37. Організація та проведення фізкультурно-оздоровчих заходів у дошкільному навчальному закладі.
38. Функціональні обов'язки завідувачої, педагогів та медичних працівників в організації фізичного виховання дітей.
39. Планування та облік роботи з фізичного виховання в дошкільному навчальному закладі.
40. Робота з фізичного виховання в дошкільному навчальному закладі.

12. Рекомендована література

Базова

1. Вільчковський Е.С., Курок О.І. В46 Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Навч. посіб. - Суми: ВТД «Університетська книга», 2008. - 428 с
2. Томенко О.А., Старченко А.Ю. Т __ Фізкультурна освіта старших дошкільнят: інноваційна технологія : Монографія / О. А. Томенко, А. Ю. Старченко. – Суми : ФОП Цьома С.П., 2016. – 160 с.
3. Вільчковський Е. С. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах: навч.-метод. посіб. / Е. С. Вільчковський, Н. Ф. Денисенко. – Тернопіль: Мандрівець, 2008. – 128 с.
4. Загородня Л. П. Фізичне виховання дітей дошкільного віку: навчальний посібник / Л. П.Загородня, С. А Тітаренко, Г. П. Барсуковська; за заг. ред. Л.П.Загородньої. - Суми : Університетська книга, 2011. - 272с.
5. Комісарик М.Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку:підручник /Марія Комісарик, Галина Чуйко., 2013. – 484с.
6. Луцик І.В.Фізичне виховання дітей дошкільного віку. Четвертий рік життя [Текст] : методичний посібник / І. В. Луцик. - Харків : Основа, 2007. - 176 с.
7. Луцик І.В. Фізичне виховання дітей дошкільного віку. Шостий рік життя [Текст] : [метод. посібник] / І. В. Луцик. - К. : Основа, 2007. - 224 с.
8. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкільня»/О.І.Білан; за заг.ред. О.В. Низковської. – Тернопіль: Мандрівець, 2017. – 256

Допоміжна

1. Богініч О. Л. Фізичне виховання дітей дошкільного віку засобами гри: навч. посіб. / О. Л. Богініч; М-во освіти і науки України, НПУ імені М. П. Драгоманова. – 2-ге вид. – К.: НПУ, 2007. – 140 с.
2. Бурова А. П. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку / А. П. Бурова. – Тернопіль: Мандрівець, 2010. – 256 с.
3. Бурова А. Фізвиховання дошкільнят: сучасний стан і вимоги / Алла Бурова // Дошкільне виховання. - 2007. - № 7. - С. 11-14.

4. Денисенко Н. Ф. Витоки здоров'я дитини: навч.-метод. посіб. / Н. Ф. Денисенко, Л. В. Лиходід, С. В. Лупінович, А. Ф. Михайличенко. – Тернопіль: Мандрівець, 2010. – 160 с.
5. Долинна О. Науково-методичне забезпечення фізичного виховання дошкільнят / Ольга Долинна // Дошкільнє виховання. - 2007. - № 7. - С. 14.
6. Лисенко Н. Педагогіка українського дошкілля // Лисенко Н., Кирата Н. Педагогіка українського дошкілля.- К., 2006.- 302 с.
7. Лохвицька Л. В. Дошкільникам про основи здоров'я: навч.-метод. посіб. / Л. В. Лохвицька, Т. К. Андрющенко. – 2-ге вид., оновл. – Тернопіль: Мандрівець, 2008. – 192 с.
8. Піроженко Т. О. Особистість дошкільника: перспективи розвитку: навч.-метод. посіб. / Т. О. Піроженко. – Тернопіль: Мандрівець, 2010. – 136 с.
9. Рунова М. О. Рухова активність дитини в дитячому садку / М. О. Рунова.; пер. з рос. - Х.: Ранок, 2007. - 192 с.
10. Система роботи з профілактики і корекції порушень опорно-рухового апарату в дітей дошкільного віку / авт.-уклад. Л. М. Тимошенко. - Запоріжжя, 2008. - 308 с.
11. Терентьєва Н. Фізичне виховання: інноваційний підхід / Наталія Терентьєва // Дошкільнє виховання. - 2007. - № 7. - С. 6-7.
12. Харченко В. Проблема дошкільного виховання в творчій спадщині К.Д. Ушинського // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету імені Т.Г.Шевченка. Випуск 56. Серія: педагогічні науки: Збірник. - Чернігів: ЧДПУ, 2008.- С.58-64
13. Худолій О. М. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання : навч. посіб. / О. М. Худолій.- 2-ге вид., випр. - Х., 2008. - 406 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посібник / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок. - Суми : ВТД«Університетська книга», 2004. –С. 28-32 – Режим доступу: [www.psyh.kiev.ua/Вільчковський Едуард Станіславович](http://www.psyh.kiev.ua/Вільчковський_Едуард_Станіславович)
2. Народні рухливі - Режим доступу: www.ird.npu.edu.ua/files/tumoshevska.pdf
3. Література на спортивну тематику: - Режим доступу: http://www.uni-sport.edu.ua/uk/publishing/publishing_new_info/
4. Приклади фізкультхвилинок. – Режим доступу: www.mamynesonechko.in.ua/.../491-2012-03-...
5. Приклади конспектів занять з фізичної культури для дошкільників.
- Режим доступу: dro.ipro.kubg.edu.ua/?p=42
www.umam-nvk1.edukit.ck.ua/.../Конспект
nv-іmc.edukit.zt.ua/.../Інструкторам.%20Заняття

Автор

_____ Наталія КЕРТИС

